

Exempel: Visa att $\vec{F} = (2x + y, x)$ är ett
konserverbart fält i $\mathbb{R}^2$.

Vi söker en funktion $u(x, y)$ av klass C^2 som
uppfyller

$$\nabla u = \vec{F}$$

det vill säga

$$\begin{cases} \frac{\partial u}{\partial x} = 2x + y & (i) \\ \frac{\partial u}{\partial y} = x & (ii) \end{cases}$$

Vi integrerar (i) med avseende på x och får

$$u(x, y) = x^2 + xy + \varphi(y)$$

där φ endast beror av y .

Vi beräknar sedan

$$\begin{aligned} \frac{\partial}{\partial y} (x^2 + xy + \varphi(y)) \\ = x + \varphi'(y) \end{aligned}$$

och jämför med högerledet i (ii):

$$\varphi'(y) + x = x$$

vilket ger $\varphi'(y) = 0$.

Alltså är $\varphi(y) = C'$, en konstant, och

$$U(x, y) = x^2 + xy + C'$$

en potential för varje val av $C' \in \mathbb{R}$.

Om vi istället hade börjat med (ii) hade vi fått

$$U(x, y) = xy + \psi(x).$$

Derivering hade givit

$$\frac{\partial}{\partial x} (xy + \psi(x)) = y + \psi'(x)$$

och jämförelse med högerledet i (i) hade resulterat i

$$y + \psi'(x) = y + 2x$$

$$\text{dvs } \psi'(x) = 2x \text{ och } \psi(x) = x^2 + C,$$

så även här ser $U = x^2 + xy + C$.

Ex: Visa att

$$\vec{B} = \left(-\frac{y}{x^2+y^2}, \frac{x}{x^2+y^2} \right)$$

ej är konservativt i $\mathbb{R}^2$.

Det räcker att visa att det finns en enkel slutna kurva Γ sådan att

$$\int_{\Gamma} \vec{B} \cdot d\vec{r} \neq 0.$$

Låt oss ta $\Gamma = \left\{ (\cos t, \sin t) : t \in [0, 2\pi] \right\}$,
enhetssirkeln i $\mathbb{R}^2$ med centrum i origo.

Vi har

$$\int_{\Gamma} \vec{B} \cdot d\vec{r} = \int_0^{2\pi} \left(\frac{-\sin t}{\underbrace{\sin^2 t + \cos^2 t}_{=1}}, \frac{\cos t}{\underbrace{\sin^2 t + \cos^2 t}_{=1}} \right) \cdot (-\sin t, \cos t) dt$$

$$= \int_0^{2\pi} (-\sin t, \cos t) \cdot (-\sin t, \cos t) dt$$

$$= \int_0^{2\pi} (\sin^2 t + \cos^2 t) dt$$

$$= \int_0^{2\pi} 1 dt = 2\pi.$$

Alltså är $\vec{B}$ ej konservativt i hela $\mathbb{R}^2$.